

Socialdemokraterna

Interpellation till Anna König Jerlmyr (M) om effektbristen

Effektbristen har seglat upp som ett av de största hoten mot Stockholms fortsatta tillväxt. Det handlar om våra stora investeringar i bostäder, etableringen av nya arbetsplatser och inte minst ny tunnelbana.

Effektbristen riskerar också att bli ett rejält problem för den stora omställning vi måste göra för att bli klimatpositiva – eftersom den kräver omfattande elektrifiering. Det handlar både om elbilar men ännu mer om tunnelbaneutbyggnad.

Socialdemokraterna har lyft frågan ett flertal gånger. Vi menar att staden måste kliva fram och säkerställa att vi klarar av att både bygga bort bostadsbristen och genomföra klimatomställningen.

I juni 2018 skickade Svenska Kraftnät ett brev till Stockholms stad där de meddelade att ytterligare uttag av el från det överliggande stamnätet inte är möjligt och att etablering av nya bostadsområden, infrastruktur, verksamhet och datahallar därmed inte är möjligt. Staden agerade då direkt och ett stort lösningsfokuserat arbete inleddes där flera möten med Svenska Kraftnät och andra viktiga aktörer hölls, några redan samma månad.

Efter majoritetsskiftet meddelade Ellevio i februari 2019 att det inte kommer att finnas tillräckligt med kapacitet in till Stockholm från och med år 2021, och om inget sker kommer de att behöva neka fler elanslutningar till staden. Det är något som aldrig hänt förut. De kommer att tvingas ställa infrastruktursatsningar, industrier och bostäder på en kölista tills de har kapacitet, om inte lokala lösningar kan göras till 2021. (*Stockholm hotas av akut elbrist redan 2021*, Dagens Nyheter 2019-02-20.)

I början på mars 2019 meddelar finansborgarrådet Anna König Jerlmyr (M) att staden står redo att ta ett helhetsansvar för arbetet och bistå med expertis, planering och samordning, bland annat genom att tillsätta en centralt placerad elgeneral med uppgift att koordinera det komplexa projektet och se till att de många olika trådarna knyts ihop. (*Högsta prioritet att säkra Stockholms elförsörjning*, Svenska Dagbladet 2019-03-03.)

Ingen elgeneral syns till, men två månader senare säger finansborgarrådet att hon tagit initiativ till en energisamordnare i Stockholm, för att få ihop stadens förvaltningar och se till att det går enkelt att få bygglov och tillstånd. (*Elbrist hotar Stockholm när befolkningen växer*, Dagens Nyheter 2019-04-30.)

Samma dag uttalar sig även miljöborgarrådet Katarina Luhr (MP). Hon tonar dock ner larmen om riskerna för en kommande elbrist i Stockholm och säger att det bara gäller de allra kallaste dagarna om året då folk slår på kaffebyggaren eller ska duscha. (*MP: Risk för elbrist bara under kallaste dagarna*, Svenska Dagbladet 2019-04-30.)

Månaderna går utan att någonting händer. Tills regeringen i oktober 2019 meddelar att de samlat aktörerna och att de kommit fram till en överenskommelse. Det var precis det här som behövdes, och som vi därför drivit att staden ska ta initiativ till. När ett viktigt steg nu var taget av regeringen behövde staden ta vid och fortsätta detta viktiga samordningsarbete.

Ytterligare månader passerar och den 2 december 2019 presenteras till slut en elsamordnare som ska arbeta med frågan. Men redan i mars 2020, efter bara några månader, står staden utan elsamordnare igen.

Det är med oro vi konstaterar att det tagit oerhört lång tid för majoriteten att komma igång med frågan, och när det väl kommit igång så hann det bara hålla på i några månader innan det avstannade igen. Läget i Stockholm är akut och behovet av att hitta omedelbara lösningar är brådskande.

Det är glädjande att regeringen har samlat aktörerna och att de kommit fram till en överenskommelse. Staden måste göra mer för att säkra effektbehovet på både kort och lång sikt. Grundproblemet till att vi hamnat i denna situation är att ingen aktör vill ta på sig ett övergripande ansvar, istället skyller olika aktörer på varandra. Vi förstår att staden inte har alla verktyg eller all rådighet över frågan. Det är det ingen aktör som har. Det är därför viktigt att någon samlar aktörerna för att tillsammans komma fram till lösningar på både kort och lång sikt, där alla aktörer är med och bidrar utifrån sina perspektiv. Att regeringen tog initiativ till detta är mycket bra. Staden borde gjort detsamma. När ett viktigt steg nu är taget av regeringen behöver staden ta vid och fortsätta detta viktiga samordningsarbete.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till finansborgarrådet:

- Har staden tillsatt en stadsövergripande arbetsgrupp för att samordna stadens aktörer i arbetet med att hitta kortsiktiga och långsiktiga lösningar på eleffektbristen?
- Har staden sammankallat regionens aktörer?
- Har staden regelbundna möten med elförsörjningsbolagen om frågan?
- Har staden träffat ansvarigt departementet?
- Vad gör staden proaktivt för att lösa den akuta bristsituationen?
- Vad gör staden proaktivt för att hitta långsiktiga lösningar som garanterar att Stockholm inte hamnar i en liknande situation igen?
- Vem är elgeneralen/energiamordnaren/elsamordnaren?
- Hur ska elgeneralen/energiamordnaren/elsamordnaren arbeta med frågan?
- Hur kommer rapporteringen till kommunfullmäktige att gå till?

Stockholm den 4 maj 2020

Jan Valeskog (S)
Oppositionsborgarråd